စာထားကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

စာထားကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

စာထားကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်အား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၃**

(၁) **လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဇရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-**က** စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၄၄** လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေ ၆၉
ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေ
ကောင်းများ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်
ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၃

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့်

နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

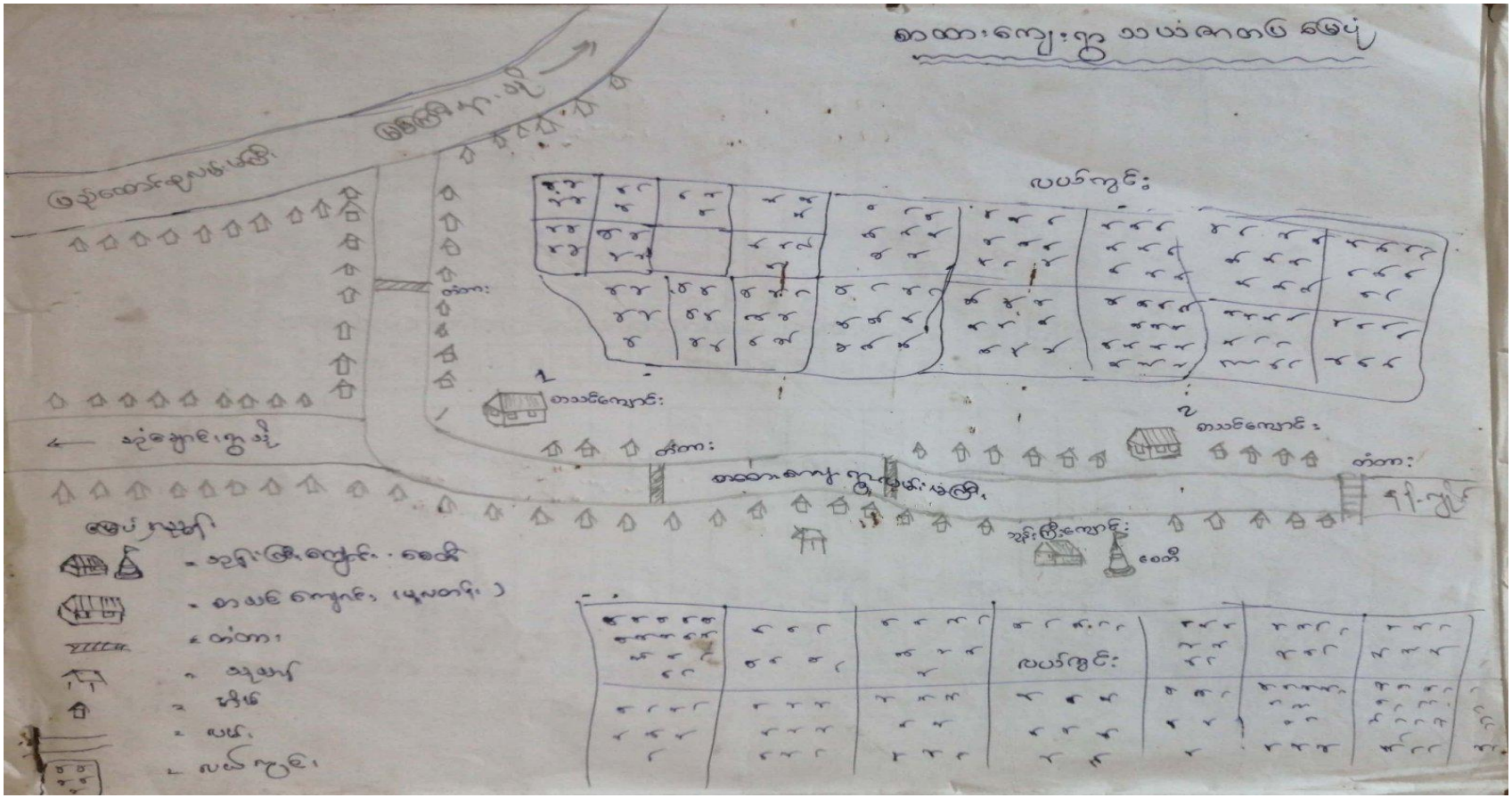
စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စာထားကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

စာထား ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင် ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည်မိုးညှင်းမြို့နှင့်မနီးမဝေးတွင်တည်ရှိပြီးဆက်သွယ်သွားလာရေးလွယ်ကူပါသည် ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်အဓါကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ် သည်။ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မ ၈၀ နှင့် ၁၀၀ ကြားရှိပြီးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့် အတင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ လယ်ယာမြေများသည်စပါး၊ မြေပဲ၊ ပဲငပိနှင့်နှမ်းတို့စိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်ရန်နှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတို့အတွက်အဓိကအားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါ သည်။ တောင်သူများမှာမိုးစပါးကိုသာအဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာတွင်သယံဇာတမထွက်ရှိပါ။ မြေအောက်ရေအသုံးပြုမှုနည်းပါးသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသည့်ဧကများရှိပြီး စပါးနှင့်ပဲငပိ၊စားသုံး ဆီအတွက်မြေပဲကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၄၂)စုနှင့်ကျား(၃၈၀)၊ မ(၃၉၄)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၇၇၄)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျင်ပျမ်းမျှ (၅.၅)ဦးနှုန်းဖြင့် နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်လျင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ(၅)ဦး ထက်အနည်းငယ်ပိုသည်။ကျေးရွာတွင်ရှမ်းဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီးအလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေ အရွယ်သည်လူဦးရေပေါင်း၏ထက်ဝက်ကျော်ခန့်ရှိသဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီးဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင် သောအရွယ်ရှိအမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက်ပိုပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင်အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါးသည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်သတ်မှတ်နိုင်သည်။ကျေးရွာသည်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့်ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်ဟုပြောနိုင်သည်။ချမ်းသာသောလယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင်အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ပန်းရံ၊ဆန်စက်၊သစ်ခွဲစက်စသောအသေးစားလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ငွေချေးသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့်အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်းငွေရေးကြေးရေးအသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်။

(ဂ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီးအာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ကလေးငယ်အများစုမှာလည်းကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာယခုနှစ်ပိုင်းတွင်ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်းတကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့်အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကိုကျေးရွာတွင်းရရှိနိုင်ကြပြီးမော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ကားတို့ဖြင့်အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သောမြို့နယ်ဆေးရုံ၊ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်းလက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ ရေတွင်းများမှမြေအောက်ရေကိုအလွယ်တကူရနိုင် ပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်မှာအသင့်အတင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ကျေးရွာသူရွာသားတို့သည်အရေးအဖတ်အတွက်တို့ကိုတတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကိုရွာထဲရှိမူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များကျွမ်းကျင်မှုမှာနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပါသည်။လူငယ်လူရွယ်များအတွက်လည်းအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။

(ဌ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမရေးရာဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်းကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံသော ကိစ္စမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင်အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည်သာမာန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင်အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုယေဘူယျပြောနိုင်ပါသည်။ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သောကိန်းဂဏာန်းများတွင်မူလတန်းအဆင့်၌မိန်းကလေးအရေအတွက်သည်ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်ထက်နည်းသော်လည်းပညာရေးနှင့်ဆိုင်သောအခွင့်အရေးမှာအတူတူပင်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင်နေ့တွက်လုပ်အားခမှာအမျိုးသမီးများထက်အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ဥ ပမာအားဖြင့်လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများ၏လုပ်အားခမှာအမျိုးသားများထက်လျော့နည်းသည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက်ပိုမို အထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၁) ဖွဲ့နှင့်ဘာသာရေးပညာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ယင်းအဖွဲ့များအနက်ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးထားသောလူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့်အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှာလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။မြန်မာ့အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့ကိုပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးထားပြီးအသေးစားငွေစုငွေချေးပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးထားပြီးလုပ်ငန်းလည်

ပတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာတဖွဲ့နှင့်တဖွဲ့ကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊အဖွဲ့အစည်းသဘောတရားဆိုင်ရာတို့နှင့်ပါတ်သက်၍အားနည်းကြပြီးစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေးသင်တန်းများရရှိနိုင်ပါကဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်စပါးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက(၄၃၄)ဧက ရှိပြီး မိုးစပါးပျမ်းမျှအထွက်မှာ(၅၇.၅)တင်းနှုန်းထွက်ရှိသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလိုအပ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက်ရေမလုံလောက်သည့်ပြဿနာကိုရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ကောက်စိုက်ခနှင့်စပါးရိတ်ခများကိုလည်းအဆမတန်ပေးဌားရသည့်အတွက်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားလွန်းပါသည်။တောင်

သူအများစုမှာမိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှခြင်းတို့ကိုကြုံတွေ့နေရသည်။အချို့တောင်သူများမှာအလုပ်သမား ရှားပါးမှုနှင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုတို့ကိုကျော်လွားနိုင်ရန်စပါးစိုက်ရာတွင်ကြဲပက်စနစ်ကိုအသုံးပြု ကြသည်။တောင်သူများသည်တခါတရံတွင်မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုနှင့်ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ပဲငပိစိုက် ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုပိုမိုရှိတတ်ပြီးစိုက်ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုပိုမိုတွေ့ရှိရပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည်ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်ရည်ရှိကြသဖြင့်တောင်သူများအနေဖြင့်ထိရောက် သောဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနည်းစနစ်ကိုလိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင်ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာတစ်ရွာလုံး၏(၂၂%)ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများကိုသာမွေးမြူကြသည်။ဒေသကြက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စုမှာတစ်ရွာလုံး၏(၂၅ %)ခန့်ရှိပြီးဈေးကွက်ဝယ်လိုအားရှိပါသည်။ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သောတိရစ္ဆာန်ရောဂါများအ ထူးသဖြင့်ကြက်လည်လိမ်ရောဂါအဖြစ်များပြီးရောဂါကြောင့်သေကြေပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။

နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကိုမြို့နယ်မွေး/ကုမ္ပဏီနိုင်သော်လည်းဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာအဟန့်အတားများအနေဖြင့်ဆင်း ရဲသောအိမ်ထောင်စုများကမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ချေးငွေကိုအလွယ်တကူမရ ရှိနိုင်ကြပေ။ရွာထဲမှငွေချေးသူများထံမှချေးငှားလျင်လည်းအတိုးနှုန်းမြင့်မားသည်။ ကျေးရွာတွင်ငါး မွေးမြူရေးလုပ်ရန်အဆင်မပြေသောကြောင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပေ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာနေ့စား လုပ်သား၊သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ဈေးရောင်းချခြင်းတို့ဖြစ်သည်။အခြားလုပ်ငန်းများ မှာရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက်အသင့်အတင့်လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။လက်လုပ်လက် စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြရပြီး ကျန်အချိန်များတွင်အလုပ်အ ကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့်တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေများပြားပြီးအခြေအနေမှာကျေးရွာအတွက် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အပ်ချုပ်လုပ်ငန်း၊ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ကားဝပ်ရှော့ လုပ်ငန်းစသည့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက်နည်းပညာအထိအတွေ့နည်းကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရပ်များအတွက်လည်းအရည်အချင်းနိမ့်ကျပြီး သင်တန်းတက်ရောက်ရန်စရိတ် မတတ်နိုင်ပဲလုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်းငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ် ထောင်စုအချို့သာအပ်ချုပ်၊စက်ပြင်စသောသင်တန်းများသို့အခကြေးငွေအကုန်အကျခံ၍ စေလွတ် သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်မတ်ပဲ၊ပဲပုတ် စိုက်ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့်ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများသောကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်ပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့်ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစားဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာအသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်းပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံများကိုစနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိသဖြင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(ငး) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည်မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးငွေကိုတစ်နှစ်လျှင်အတိုးနှုန်း(၅)ကျပ်နှုန်းဖြင့်တစ်ဧကလျှင်(၁၀၀၀၀၀)၊အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွက်ချေးယူနိုင်ကြသည်။ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများမှာငွေထဲငွေတိုးချေးစားသူများထံမှတစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၃၆%)မှ(၆၀%)ဖြင့်လည်းကောင်း၊မိတ်ဆွေမိသားစုဝင်များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၁၅%)ဖြင့်လည်းကောင်းချေးယူနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင်သမဝါယမငွေစုငွေချေးအသင်းကိုလည်းဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

ကျေးရွာသူရွာသားအများစုသည်ချေးငွေကိုနည်းမျိုးစုံအတွက်(ရိက္ခာ၊ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး)တို့အတွက်အထူးသဖြင့်စားနပ်ရိက္ခာအတွက်နှင့်လယ်ယာလုပ်ငန်းများအတွက်ချေးယူကြပြီးကျေးရွာတွင်းချေးငွေလိုအပ်ချက်များရှိနေသေးသည်။ ကျေးရွာတွင်းအကြွေးတင်ရှိမှုအနေအထားကိုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည်အကြွေးတင်ရှိနေကြပြီးအကြွေးငွေကျပ်(၂၀၀၀၀၀)မှ(၁၀၀၀၀၀၀)ထိတင်ရှိနေကြကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းကိုသွပ်မိုးအုတ်ကာဖြင့်တည်ဆောက်ထားရှိပါသည်။ကျေးရွာသူရွာသားများအားလုံးမှာရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်ရှိကြပါသည်။လူဦးရေအားလုံး၏(၁%)မှာဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကိုရရှိထားကြသည်။မူလတန်းအောင်ရာခိုင်နှုန်းမြင့်မားသည်။ကျောင်းတွင်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိပါ။မူလတန်းပြဆရာမ(၆)ဦးရှိသည်။ဆရာ/ဆရာမလုံလောက်မှုရှိပါသည်။လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီကမူလတန်းကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်ပြဋ္ဌာန်းစာ အုပ်များ၊လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များနှင့်ကျောင်းဝတ်စုံများကိုအခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

စာထားကျေးရွာသည်လျှပ်စစ်မီးရရှိသောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။သောက်သုံးရေအတွက်လက်နှိပ်တုံကင်၊မော်တာသုံးရေတုံကင်များတပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီးရေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အချို့သောအိမ်ထောင်စုများကအိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပြီးတစ်ရွာလုံးနီးပါးယင်လုံအိမ်သာသုံး စွဲကြသဖြင့်ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်း၏အိမ်သာမှာလည်းစနစ်တကျဆောက်လုပ်ထားပြီးကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများအတွက်အသုံးပြုရန်လွယ်ကူသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။လူငယ်များသည်ကျေးရွာ၏သာရေး၊နာရေးလုပ်ငန်းများတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီးပွဲတော်များတွင်လည်ရိုးရာအကများဖြင့်ပါဝင်ဆင်နွဲကြသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများသီးသန့်ဖော်ဆောင်ထားခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၄ခုနှစ်ကပေ(၃၀၀)အရှည်ရှိကျောက်ချောလမ်းကိုကျေးလက်ဦးစီးကခင်းပေးခဲ့သည်။ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးမိုးတွင်းကာလဗွက်ထပါသည်။လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးအတွက်မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ထော်လာဂျီ၊ကားတို့ကိုအသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၆ခုနှစ်မှစ၍ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏(၉၀%)ခန့်သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ခြင်းကိုစျေးကွက်နှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက်လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီးအခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက်ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်းစာဖတ်အားမှာနည်းနေသေးသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိခြင်းကြောင့်ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။သို့သော်ရွာသားများသည်မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုအသုံးပြုနိုင်ကြပြီးလိုအပ်သောသတင်းအချက်အလက်များအတွက်လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ကျေးရွာသည်ရဲစခန်းနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီးေကျးရွာတွင်းရာဇဝတ်ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။

၅။ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသုံးစွဲမှု ကိုလျော့ချစေပြီး ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ခြင်းတွင်အထောက်အပံ့ရရှိ၍လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၇၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ လူငယ်များကို

လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်များကိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ဘွဲ့ရပညာတတ်အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေဘူယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီးကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းနှင့်ဝန် ဆောင်မှုများသို့လည်းအလွယ်တကူလက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသမှုတို့အတွက်မိုးညှင်းပြည်သူ့ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာလက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက်ကောင်းသောအဆင့်တွင်ရှိကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည်လယ်ယာထွက်ကုန်များကို ဈေးကွက်အတွင်းသို့ အလွယ်တကူပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာစပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံများစိုက်ပျိုးရန်အတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။

ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များရောင်းချရန်ဈေးကွက်ကောင်းရှိသဖြင့်ကြက်၊ဝက်နှင့်နွားများကိုတိုးချဲ့မွေးမြူရန်အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြသည်မှအပအခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပေ။ လယ်မြေများထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများမှာထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင်သာ အားစိုက်ရပေသည်။ ထို့ပြင်ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်သောဖျက်ပိုးများလည်းမတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင်ကျရောက်တတ်သည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှနည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကိုရရှိနိုင်သော်လည်းဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ပေးသောအစီအစဉ် မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့်ဘက်စုံပိုးမွားနှိမ်နှင်းရေးအတွက်အထောက်အပံ့များရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်းအတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားသည်ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်မရှိသဖြင့်ချေးငွေလိုအပ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာစီးပွားရေးဘဏ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှငွေချေးရန်စာရွက်စာတမ်းများဖြည့်စွက်ရာတွင်အခက်အခဲများကြုံတွေ့နေရပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့်အလုပ်အကိုင်နှင့်ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိရေးတို့အတွက်အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်းအိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအတွက်ကုန်ကြမ်း၊အသိပညာ၊အတတ်ပညာတို့အားနည်းနေပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ် တာကာလ အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကို တိုးတက်မှု ရရှိစေမည်။

က.၂)**အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူ**ဟာ)ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည်စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကိုဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

ခ-၁) ကျေးရွာတွင်ရင်းနှီးငွေ နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်.။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက်မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ ၊ရင်းနှီးငွေရနိုင်ရန်အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ ရင်းနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင်ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက်နည်းပညာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက်ထားသူများမှ တဆင့်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသည့်နည်းပညာများကိုမျှဝေပေးပြီးမိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများအတွက်အသုံးချပြီးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရမည်။

ခ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည်အပ်ချုပ် ၊ဇာထိုး၊ပန်းထိုး ၊ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညပ်၊စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့်မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးမည်။ထိုသင်တန်းများသည်ကျေးရွာလူငယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုတိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းနှီးအစီစဉ်များချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ-၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးအတွက်ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီးဘာသာရပ်အလိုက်ကျွမ်းကျင်သောမူလတန်းဆရာမများခန့်ထားနိုင်ရေးတို့အတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် တံတားများ စသော အခြေခံ အဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာ အဆောက်အအုံများကို အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများတွင် အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပံ့မှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးအပြင် မြေပဲနှင့်ပဲပုတ်များကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများသည်စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင်မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားရသောကြောင့် ဆည်ရေရရှိရန်

လိုအပ်နေသေးသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၏ အဓိကပြဿနာမှာဖျက်ပိုးနှင့်ကြွက်အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ဖျက်ပိုးနှင့်ကြွက်အန္တရာယ်နှိမ်နှင်းရန်နည်းစနစ်လိုသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်စွမ်းရှိကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုခြင်းများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနကဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေလို အပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန်အထူးသဖြင့်လူငယ်နှင့်မျိုးသမီးများအတွက်အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်၎င်းတို့တွင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာသတင်းအချက်အလက်များအားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ လက်မှုလုပ်ငန်း) အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှအသေးစားလုပ်ငန်းများ အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါအဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေး အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လိုအပ်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ်သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာတွင် အဓိက သော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည်။ စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလိုပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင် အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက်ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်များကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်း ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းများကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများကယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ အလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော ကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ အမှိုက်၊အညစ်အကြေးအန္တရာယ်ရှိခြင်း	၁။အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြင့်တင်ပေးရေး	၄၆	၂	.ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနဖြင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း .ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း .အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း .ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း .အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များစိုက်ပျိုးမှုမရှိခြင်း	၂။စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများတိုးတက်ရေး	၂၂	၆	.စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများနှင့်ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်မှုရရှိစေရန် .စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာသင်တန်းများဆောင်ရွက်ပေးရန် .မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန်	ကျေးလက်ဦးစီး

လူငယ်/ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား

မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်	၃။လူငယ်များအားအားကစားဘက်စိတ်ထက်သန်စေရန်	၃၄	၄	.အခြေခံခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း .အဖွဲ့အစည်းစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း .အားကစားနှင့်ပါတ်သက်သောသင်တန်းများ	ကျေးလက်ဦးစီး

အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှာပါးခြင်း	၄။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေး	၂၀	၇	.သင်တန်းနှင့်စျေးကွက်ဆိုင်ရာသင်တန်းပေးခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး

လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ကျေးရွာတွင်း လမ်း/တံတားမ ကောင်းခြင်း	၅။ပို့ဆောင်ရေးအခြေခံအဆောက် အ ဦများတိုးတက်လာစေရေး	၄၀	၃	.ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း .ကျေးရွာတွင်းတံတားတည်ဆောက်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး

ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး					
ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး	၆။ကျေးရွာ၏သောက်သုံးရေကိစ္စအဆင်ပြေစေရေး	၅၉	၁	ရေသန့်စက်တည်ဆောက်ပေးစေလိုခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး
ကျန်းမာရေး					
ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း	၇။ကျေးရွာ၏ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး	၃၀	၅	. ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိေရး	၁	———	———	———	———	———
၂။အမှိုက်နှင့်အညစ်အကြေးအန္တရာယ်	၂	———	———			
၃။ကျေးရွာတွင်းလမ်း/တံတားမကောင်းခြင်း	၃	———	———	———	———	———
၄။မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်	၄		———			
၅။ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း	၅	———	———	———	———	———
၆။မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လိုအပ်ခြင်း	၆	———	---	———	———	———
၇။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးခြင်း	၇	———	———	———	———	———

၉။ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ
				ငွေလုံး	စွမ်းဆောင်	

				ငွေရင်းအသုံးစရိတ်	ရည်မြှင့်တင်ရေး	ထောက်ပံ့မှု
၁	ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး			√		
၂	အမှိုက်နှင့်အညစ်အကြေးအန္တရာယ်ရှိခြင်း				√	
၃	ကျေးရွာတွင်းလမ်း/တံတားမကောင်းခြင်း			√		
၄	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်					√
၅	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး				√	
၆	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လိုအပ်ခြင်း				√	
၇	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိရေး				√	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်-

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ

အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အစားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း

(indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်-

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှု ယင်းအခြေခံသတင်း အချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၇	၆	၁၃	၁.၆
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၄	၂၄	၃၈	၄.၉
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၃	၂၁	၅၄	၆.၉
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၂၈	၅၇	၈၅	၁၀.၉
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၇၆	၂၆၁	၅၃၇	၆၉.၄
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၂	၂၅	၄၇	၆
စုစုပေါင်း လူဦးရေ၇၇၄		**၃၈၀**	**၃၉၄**	**၇၇၄**	**၉၉.၇**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု- ၁၄၂		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅ .၅%**			

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေသည်လူဦးရေစုစုပေါင်း၏၆၇.၁ %ရှိပြီးသက်ကြီးရွယ်အို ၆.၅%ရှိပါသည်။နို့စို့ကလေးအရွယ် ၁.၈% နှင့်၅ နှစ်အောက်ကျောင်းမနေရသေးသည့်အရွယ် ၅.၃%သာရှိပါသည်။ မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းသား ၁၁.၈ %ရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု(၁၃၅)နှင့်တစ်အိမ်ထောင်လျင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ(၅)ဦးနှုန်းရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) **လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇၈	၅၄.၉	၆၈		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၉	၆.၃	၃	-	
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း		-	-		-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း		-	-	၁၅	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	၂	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	၇	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-		-	-
၁၆	**ပညာရေး**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၁၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၅	၃၈.၇	-	-	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
	စုစုပေါင်း	**၁၄၂**	**၉၉.၉**	**၇၁**	**၄၀**	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏အဓိကလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်းလယ်သိမ်းပြီးချိန်တွင်နေ့စားအလုပ်များနှင့်ရွှေမှော်၊ကျောက်မှော်များသို့ကြံုရာကျဖမ်းလုပ်ကိုင်စားသောက်ရန်ထွက်ခွာလေ့ရှိကြ သည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်း၌အများဆုံးအမျိုးသား(၈၀၀၀) နှင့်အမျိုးသမီးအ

များဆုံး(၅၀၀၀)၊အနည်းဆုံးကျား(၅၀၀၀)နှင့်မ(၃၀၀၀)ရှိပြီးဆောက်လုပ်ရေးလက်သမားပန်းရံလုပ်ငန်း၌ကျားအများဆုံး(၈၀၀၀)မအများဆုံး(၅၀၀၀)နှင့်ကျားအနည်းဆုံး(၅၀၀၀)မအနည်းဆုံး(၃၀၀၀)ကျပ်တို့ရရှိကြောင်းတေွ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၄၄၀	သင့်	မရ	
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၄၄၀			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု လယ်မြေစိုက်ဧကမှာ ၄၄၀ ဧကဖြစ်ပြီး ၊ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာအတင့်အသင့်ရှိသည်။လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက်မိုးရေကိုသာအဓိကအားထား စိုက်ပျိုးရသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောမီးရှို့ခြင်း၊တရားမဝင်သစ်ခွဲစက်များရှိခြင်း၊သစ်အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်းများကြောင့်ကျွန်းသစ်၊တံမလန်း၊စကားဝါစသည့်သစ်များရှားပါးလာရသည်။ထို့ပြင်တောဝက်တောကြက်၊ဆတ်၊ကျီ၊တောကြောင်စသည့်သဘာဝတိရစ္ဆာန်များလည်းဖမ်းဆီးစားသောက်မှုများလာခြင်းကြောင့်လျော့နည်းလာပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ ဧကနှင့် အထက်	၅ ဧကနှင့်အထက်	၃ ဧကနှင့်အထက်	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ				
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်နှင့် နွား၊ကား၊ ခြွေလှေ၊	လက်တွန်းထွန်စက်	နွား၊ကျွဲ	အင်္ဂား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ ရေခဲသေတ္တာ	ဆိုင်ကယ်၊ရေခဲသေ တ္တာ၊ တီဗွီ	ဆိုင်ကယ်၊ ဝက်၊ကြက်	စက်ဘီး၊ ဝက်၊ ကြက်။
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နွေစား	နွေစား၊ ကျဘမ်း
အိမ်ထောင်စု - ၁၈၉	၂၃ (%)	၅၀(%)	၅၀ (%)	၁၂(%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လုပ်ငန်းသုံးကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အိမ်အခြေအနေအရေးပါသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့်(၁)ကို လယ်ပိုင်ဆိုင်မှု၊ကျွဲနွားပိုင်ဆိုင်မှုအဆင်ပြေမှုကိုကြည့်၍ဆုံးဖြတ်သည်။တစ်ရွာလုံးအိမ်ထောင်စု၏(၉%)ရှိပါသည်။ဥစ္စာဓနအဆင့်(၂)ကိုကျွဲ၊နွား၊စက်ပစ္စည်းအိမ်အခြေအနေကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်သည်။အဆင့်(၃)နှင့်(၄)တို့ကိုမူ အိမ်အခြေအနေနှင့်လုပ်သားအင်အားစွမ်းဆောင်ရည်တို့ကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်သည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၁၈		တနေ့လုပ်တနေ့စား
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ			

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုအားလုံးမှာတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာ၏အဆင့်(၃)နှင့်အဆင့်(၄)အိမ်ထောင်စု(၁၇)စုသည် ၆ လမှ ၁၂ လထိချေးယူစားသောက်နေရပြီးတစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားဖြင့်ဝမ်းစာအတွက်ဖြေရှင်းနေရကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	-	-	-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	-		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲပြီးမိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု(၃)စုရှိပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်	
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်တောများအလွန်အကွဲခုတ်ခြင်း
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးသုံးသူနှင့်ဆေးထိုးအပ်တို့မှကူးစက်ခြင်း
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၉	အခြား	-	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများပြားခြင်း

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လူငယ်လူရွယ်များရှိသော်လည်းအလုပ်အကိုင်ရှာပါးခြင်းကြောင့် အဟန့်အတားများဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ မိုးခေါင်သည့်နှစ်များတွင်တောင်သူများသီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်းပြီး ထိခိုက်မှုများရှိပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	နိမ့်	ပုံမှန်အလုပ်မရှိဝင်ငွေနည်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	မရှိ
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	အဝေးပြေးကားလမ်း၊မီးရထားလမ်းတို့နှင့်ဝေးခြင်း၊
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	ပုံမှန်အလုပ်မရှိ၊လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ဝင်ငွေနည်းခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	ရှမ်း၊ဗမာလူအများဆုံးနေထိုင်သည်။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	လတ်	လုပ်အားခနည်းခြင်း
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	ဆေးကို အလွယ်တကူရနိုင်သည်။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကူးစက်မှုဖြစ်နိုင်ခြေများ
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ	ဝမ်းစာဖူလုံရန် ဈေးရောင်းသူများသည်။
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	မှော်ထဲသွားပြီးဝင်ငွေရှာသည်။
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိလူငယ်များသည်မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများရှိသောကြောင့်ထိခိုက်မှုများရှိခြင်း၊ကျပန်းအလုပ်သမားများမှာလည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသည့်ရာသီများတွင်ကျန်းမာရေးစရိတ်ပညာရေးစရိတ်နှင့်နေထိုင်စားသောက်စရိတ်များမတတ်နိုင်မှုကြောင့်အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း	၁	-	၂၀	၂၀			

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၂	အမျိုးသမီးရေးရာအသင်း	၁	-	၂၅	၂၅			
၃	ရပ်မိရပ်ဖအသင်း	-	၄	-	၄			
၄	ဘာသာရေးအသင်း	-	၁၂	-	၁၂			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။**

(၂) **လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။**

(၃) **ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။**

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) **ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်**

(၅) **ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း**

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) **ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။**

(၇) **သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

(၈) **ညံ့ (အားနည်း) - ကြံုသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အမျိုးသမီးရေးရာအသင်း၊မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊အပျိုလူပျို(ပေါ်ခိန်/မယ်ခိန်)အဖွဲ့များသည်ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေးကိစ္စရပ်များဆောင်ရွက်ခြင်း၊စပါးဘဏ်အဖွဲ့ ဖြူစင်မြစိမ်းရောင်ကော်မတီများသည်ချေးငွေလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အားကစားအဖွဲ့များသည်ဘော့လုံးအားကစားပြိုင်ပွဲယှဉ်ပြိုင်ခြင်းများရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (ဥပမာ - UK Aid, GIZ **စသည့်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	**မြေယာမဲ့**	၆၈	၅၀.၄%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ **ဧကအောက်**	၄	၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ **ဧကမှ ၅ ဧကထိ**	၂၉	၂၁.၄၉%	တောင်သူငယ်
၄	၅ **ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား**	၂၈	၂၀.၇ %	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ **ဧက အထက်**	၆	၄.၄၁%	တောင်သူကြီး

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၃၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုစိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုစုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုမှာ ၁၃၅အိမ်ရှိပြီးအိမ်ထောင်စု(၆၈)အိမ်သည်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပါသည်။စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု (၂.၅)ဧကအောက်အိမ်ထောင်စု(၄)အိမ်၊(၂.၅)ဧကမှ(၅)ဧကထိပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၂၉)အိမ်၊(၅)ဧကမှ(၁၂.၅)ဧကကြားပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၂၈)အိမ်၊(၁၂.၅)ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၆)အိမ်တို့ရှိကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ	-	၄၄၀	ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှုမရှိ
၈	အခြား	မိုးရေ		ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှုမရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ကျေးရွာတွင်ဆည်မြောင်းများမရှိပါ။စိုက်ပျိုးရေအတွက်မိုးရေနှင့်ချောင်းရေ ကိုသာအဓိကအားထားနေရကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) **အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း**

	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါးပဲပုတ်မြေပဲ	၄၄၀ ၅၆ ၃၆	တင်း တင်း တင်း	၅၀ ၅၀ ၈၀	၉၀ ၇၀ ၁၀၀	၇၀	ဇွန်	နိုဝင်ဘာလ	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စပါးစုစုပေါင်းစိုက်ကေ(၄၄၀)၊မြေပဲစိုက်ကေ(၃၆)၊နှင့်ပဲပုတ်စိုက်ကေ(၅၆)ကေထိစိုက်ပျိုးကြသည်။စပါးစိုက်ကေတစ်ကေလျင်အများဆုံးစပါး(၉၀)တင်း၊မြေပဲစိုက်ကေတစ်ကေလျင်အများဆုံး(၁၀၀)တင်းနှင့်ပဲပုတ်စိုက်ကေတစ်ကေလျင်အများဆုံး(၇၀)တင်းထွက်ရှိပါသည်။ပျှမ်းမျှအားဖြင့်တစ်ကေလျင်စပါး(၇၀)တင်းတို့ထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးစရိတ်မြင့်မားပြီးဓာတ်မြေဩဇာမျိုးစပါးပိုးသတ်ဆေးများကိုဟိုပင်မြို့နှင့်မိုးညှင်းမြို့များတွင်ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးတွင်အမြတ်ရရှိမှုမှာအလယ်အလတ်အသင့်အတင့်ရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	-	-	-	-	-	-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၅၄	-	-	-	-	-	
အစေ့ချ ကိရိယာ	-	-	-	-	-	-	
ရိတ်သိမ်းခြေလှေ့စက်	-	-	-	-	-	-	

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	-	-	-	
ခြွေလှေ့စက်	၈	-	-	-	-	၆၃	
ရေစုပ်စက်	၁	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-	-	-	
မြက်ရိတ်စက်	-	-	-	-	-	-	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လက်တွန်းထွန်စက်ငယ်(၅၄)စီး၊ခြွေလှေ့စက်(၈)စီးနှင့်ရေစုပ်စက်(၁)လုံးတို့ကိုအသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။စက်ကရိယာများငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ(၆၃)ဦးရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) **သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
ရေရင်းမြစ်	ချောင်းရေ/မိုးရေ
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	-
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	-
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ဘဏ်မှပုံစံ ၇ ရှိပါကတစ်ဧကချင်းအလိုက်နှစ်စဉ်ချေးငွေရရှိပါသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးပါသည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ဟိုပင်မြို့နှင့် မိုးညှင်းမြို့တို့တွင်စိုက်ပျိုးရေးဆေးပစ္စည်းများဝယ်ယူရရှိ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	နိုင်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ဟိုပင်မြို့နှင့်မိုးညှင်းမြို့များမှကုန်သည်များကျေးရွာထိလာရောက်ဝယ်ယူကြပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် မိုးတွင်းကာလစပါးစိုက်ပျိုးပြီးရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင်ဆောင်းသီးနှံများဖြစ်သည့်မြေပဲ၊ပဲပုတ် နှင့်အခြားသီးနှံများကိုစိုက်ပျိုးကြပါသည်။စိုက်ပျိုးရန်အတွက်မိုးရေ/ချောင်းရေတို့ကိုသာအားထားနေရသည်။

(၂.၂.၁.၆)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) **သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	တိုးချဲ့နိုင်ရန်မြေလွတ်မရှိ
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ဓာတ်မြေဩဇာများစွေးနှုန်းမြင့်မားစွာဝယ်ယူရခြင်း
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေနောက်ကျရရှိခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့် သွင်းအားစု အလုံအလောက်မရှိခြင်း
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	ကွျမ်းကျင်သူရှားသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားရသည်
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိပါ
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ကျရောက်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည်
စျေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာပံ့ပိုးမှုအားနည်းပါသည်
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် စိန်ခေါ်မှု နှင့်ပြဿနာမှာ လယ်မြေတိုးချဲ့နိုင်ရန်မြေ

လွတ်မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှစိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေရရှိမှုနောက်ကျခြင်း၊ လယ်ဧကများသောတောင်သူကြီးများအတွက် ချေးငွေမလုံလောက်ခြင်း၊သီးနှံထွက်နှုန်းအသင့်အတင့်ကောင်းသော်လည်းစျေးကွက်

တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်း၊လုပ်သားအင်အားရှားပါးသည့်ပြဿနာ များအတွက် စိန်ခေါ်မှုပြဿနာများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။မိုးခေါင်သည့်နှစ်များတွင်အချိန်မီစိုက်ပျိုးရေမရရှိသဖြင့်အထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း၊ငွေလိုအပ်သဖြင့်ရသမျှစျေးနှင့်ရောင်းချရခြင်းတို့ကြောင့်အမြတ်ရရှိမှုနည်းပါးရသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၁၃၅	၁၈၆	
နို့စားနွား	-	-	
မြင်း	-	-	
ကျွဲ	-	-	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်	-	-	
သိုး	-	-	
ဝက်	-	၁၈၆	
ကြက်	-	၂၈၈	
ဘဲ	-	၅	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-	-	
ပုဇွန်ကန်	-	-	
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	
အခြား	-	-	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းတောင်သူ(၁၃၅)ဦးမှာလယ်ယာလုပ်ငန်းခိုင်းရန်နွား(၁၈၆) ကောင်မွေးမြူကြပါသည်။ဝက်(၁၈၆)ကောင်၊ကြက်ကောင်ရေ(၂၈၈)ကောင်နှင့်ဘဲ(၅)ကောင်တို့ကိုမွေး

မြူ

ကြပါသည်။ကျေးရွာသားများသည်တပိုင်တနိုင်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းများသာလုပ်ကိုင်ကြပြီးစီးပွားရေးဖြစ်မွေးမြူခြင်းများမတွေ့ရပေ။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**မရှိပါ**
ရေရရှိမှု	**အသင့်အတင့်ရရှိပါသည်**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**ဒေသကြက်နှင့်ဒေသဝက်အမျိုးများကိုသာမွေးမြူကြသည်။**
ချေးငွေ	**အစိုးရဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေရရှိပါသည်။**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိအိမ်ခြံဝင်းများသည်ကျယ်ဝန်းကြသဖြင့်အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း၌ပင်တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ကြသည်။စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်လိုကြ

သော်လည်းနည်းပညာအားနည်းကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	နည်းပညာအားနည်း
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နွားခွာနာလျှာနာ၊ကြက်နာရောဂါ၊ဝက်နားရွက်ပြာရောဂါများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ မွေးကုဦးစီးဌာနမှနည်းပညာနှင့်ပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုကိုလုပ်ကိုင်လိုကြသော်လည်းချေးငွေလုံလုံလောက်လောက်မရရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	၂	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	-	၁၅	-	လတ်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-	-	-	နိမ့်
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	-	၂	-	နိမ့်
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	-	၇	-	လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	-	-	-	လတ်
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	၅	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်	-	-	-	နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	-	၁၃	-	လတ်
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	-	၃	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	၂	-	-	နိမ့်
၁၆	အိမ်များတွင် အင်္ဂါးလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	၄၈	-	-	နိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၄၈	၄၂		

ရင်းမြစ် ...(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ် စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြသော်လည်းစပါးရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင်ကျပမ်းအလုပ်များဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အားများရှိခြင်း	**အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းနှင့်နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း**
ဘွဲ့ရလူငယ်များရှိခြင်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်နိုင်ရန်မူဝါဒဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုတင်ပြတောင်းဆိုခြင်း

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လုပ်သားအင်အားရှိသော်လည်းနည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်း၊ အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းများကြောင့်အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ဘွဲ့ရ လူငယ်များရှိသော်လည်းအလုပ်အကိုင်ရှားပါးနေခြင်းကြောင့်အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း များလိုအပ်နေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ)**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်**ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်အကိုင်ရှား	အလုပ်ရုံ စက်ရုံများမရှိခြင်း
အသက်မွေးပညာအားနည်း	နည်းပညာဖြင့်အသက်မွေးနိုင်ရန်အားနည်းသည်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်ရှားပါးနေမှုကြောင့်စားဝတ်နေရေးအတွက်အခြား ဒေသများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ-

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၁၃	၄	၁၃	၁၇	၄	၁၃	၁၇	-	-	-
၂	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ										

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ		၁	၈	၉	၁	၈	၉			
	၁၂ လ အထက်			၅	၅		၅	၅			

ရင်းမြစ် ...(၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမရှိသောသူများသည်အခြားဒေသများသို့သွားရောက် ၍ကြုံရာအလုပ်များလုပ်ကိုင်နေကြသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	-
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လုပ်ကိုင်ရာတွင် ခက်ခဲကြမ်းတမ်းစွာဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော	-	-	-	-	

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	-	-	-	-	-
	- ဘဏ်	-	-	-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-	-	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-	-	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စုမရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးစျေး	အကြီးစားစျေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်းစျေး	(၇)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည့်မိုးညှင်းစျေး
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကျောက်ခြောလမ်း	ကတ္တရာလမ်း
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	စပါး	စပါး
စျေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	-	-

ရင်းမြစ် ... **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စျေးမရှိပါ။ လိုအပ်သော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို ၇ မိုင်ဝေးသော မိုးညှင်းစျေးတွင်သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်သည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမချေးငွေ)	တစ်ဧကလျှင် ၁၅၀၀၀၀	၆နှစ်နဝါရီလ	.၄၅ ပြား	ပုံစံ ၇	
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ချေးငွေ	၆ လ	၃%		
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	-	၆ လ	၃%	-	-
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	တစ်ဦးလျှင် ၅၀၀၀၀၀	ဒီဇင်ဘာလ	တစ်ကျပ်ငါးဆယ်ပြား	-	-
ငွေချေးပေးသူ	-	-	-	-	-
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လမ်းမှီမှုမှာ အစိုးရဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်ချေးငွေကို မြို့နယ်အစိုးရ စိုက်ဘဏ်မှာ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးချိန်ဖြစ်သော ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ထုတ်ယူရရှိသည်။ အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် ပြင်ပချေးငွေများ မရှိပါ။ ဆွေမျိုးများ မိတ်ဆွေများနှင့်ငွေတိုးချေးစားသူများထံတွင်အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာဖြင့် မကြာခဏ ချေးယူကြရသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**လတ်**	
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	ဆစ်ပိုး၊ရွက်ခြောက်ပိုးများကျရောက်တတ်သည်
ရေရင်းမြစ်	လတ်	မိုးရေ/ချောင်းရေ
ငါးမျိုးကွဲများ	*နိမ့်*	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ တွင် ဓာတ်မြေဩဇာများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးစနစ်များယွင်းမှုတို့ကြောင့်မြေဆီဩဇာများအန္တရာယ်ရှိမှုအနည်းငယ်ရှိသည်။အပင်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်မိုးရေကိုသာအားထားကြရသည်။ ဆစ်ပိုးနှင့်ရွက်ခြောက်ပိုးများတစ်ခါတစ်ရံကျရောက်တတ်သည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ				
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၅	၆	၁၁	၂.၁%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၀	၃၈	၅၈	၁၁.၃%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈၈	၉၇	၁၈၅	၃၆.၁%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၆	၁၃	၂.၅%

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅	၁၀	၁၅	၂.၉%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၀	၁၇	၃.၃%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၂၀၀	၃၁၃	၅၁၃	**၁၀၀%**

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာကြည့်ရာတွင်စာမတတ်သူနှင့်၊ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေးမရှိခြင်း။မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူ(၅၈)ဦး၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၈၅)ဦး၊အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၃)ဦး၊အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၅)ဦး၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူ (၁၇)ဦး ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်ကြသောလူဦးရေများအနက် မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေအများဆုံးဖြစ်ပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၂	၃၆	၆၈	**၄၂.၈%**
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၈	၂၅	၅၃	**၃၃.၃%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၃	၁၆	၁၉	၁၁.၉%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၈	၁၁	၁၉	၁၁.၉%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းအဆင့်ရှိပြီးမူလတန်း(၆၈)ဦး၊အလယ်တန်း(၅၃)ဦး၊ရှိပါသည်။အထက်တန်းတက်ရောက်နေသူကျောင်းသား/သူ(၁၉)ဦးနှင့်တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ(၁၉)ဦးတို့ရှိကြသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်းတွင်ရှိသည်။	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား	၆၀ × ၁၇ × ၁၈	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)						
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊ဝါးထရံကာနှင့်ပျဉ်ခင်း(၂ထပ်)					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ ကျောင်းအိမ်သာကောင်း					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	တခါတရံအဟာရကျွေးခြင်းများရှိ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်		၃	၃	၁	၅	၆
ကျေးရွာခန့်		၁	၁			

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အထက၌ကျောင်းရွာအတွင်းမှာရှိပါသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား အများစုမှာ ကျောင်းသို့ ခြေလျင်သွားကြသည်။ စက်ဘီးနှင့်လည်း အနည်းငယ် တက်ရောက်သည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လိုအပ်မှုရှိပါသည်။ကျောင်းအိမ်သာလည်း ကောင်းပါသည်။ ကျောင်းတွင်အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှုတခါတရံဆန်ပြုတ်တိုက်ကျွေးမှုရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမဦးရေမှာအစိုးရခန့်ဖဦးနှင့်ကျေးရွာ ခန့်(၁)ဦးရှိပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	၇
တပည့် - ဆရာ အချိုး	-
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	အသင့်သင့်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	-
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျောင်းတွင်အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းအားကစားပစ္စည်းမရှိပါ။

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အစိုးရခန့် ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ(၆)ဦးရှိပြီးမလုံလောက်သဖြင့်ကျေးရွာမှဆရာ (၁)ဦးငှားရမ်းသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။ ဆရာ/ဆရာမများအတွက်နေထိုင်ရန်အဆောက်အဦလိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပုံနှိပ်မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက		*နိမ့်*		*မိုးတွင်းကာလတွင်ဖြစ်တတ်သည်။*
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး			*မရှိ*	*ခြင်ပေါက်ဖွားခြင်းမှဖြစ်တတ်သည်။*
၃	ငှက်ဖျား			*မရှိ*	*မိုးတွင်းကာလတွင်ဖြစ်တတ်သည်။*
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ			*မရှိ*	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		*နိမ့်*		*မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများနေခြင်း၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများမှတဆင့်ကူးစက်*
၆	တီဘီ			*နိမ့်*	*အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတဆင့်ကူး*
၇	ဆီးချို		√		*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၈	သွေးတိုး		√		*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)			***မရှိ***	*ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း*
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု			***မရှိ***	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ			***မရှိ***	

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာကြပြီး အဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ မိုးရာသီနှင့်ရာသီဥုတုအကူးအပြောင်းတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုမြင့်

သည်။ ခြင်ကိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်တတ်သော သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားရောဂါများလည်းအဖြစ်များသည်။ တီဗီ၊ ဆီးချို၊အသည်းရောဂါ(ဘီပိုး၊စီပိုး) တို့ဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ရွာမှ(၂)မိုင်ခန့်ဝေးသောအုပ်စုကျေးရွာအင်းကုန်းတွင်သာရှိသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။*
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။*
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		*ကျေးရွာအရောက် ကျန်းမာရေး ဌာနမှ လာရောက်ကုသ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည်။*
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		√	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု**	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။*
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		*ကျန်းမာရေးဌာနမှ အခမဲ့ကုသသည်။တစ်နှစ်(၂)ကြိမ်*
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်			

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းခြင်းကိုကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှကျေးရွာများသို့ကွင်းဆင်း၍ ထိုးနှံပေးပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	(၂)မိုင်	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- ၁ သားဖွားဆရာမ - ၂ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	မလုံလောက်	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	(၅)မိုင်	မရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ၁ ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ			ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၇မိုင်ခန့်		ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ -		

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနဆေးပေးခန်းမရှိပါ။(၂)မိုင်ခန့်ဝေးသောအင်းကုန်းကျေးရွာတွင်ရှိပါသည်။ဆရာ/ဆရာမလုံလောက်မှုမရှိပါ။ဆေးဝါးများလုံလောက်မှုလည်းမရှိသဖြင့်အရေးကြုံကမြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကြရပါသည်။ဆေးရုံသွားလမ်းမှာ(၇)မိုင်ခန့်သာကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပါသည်။သွားလာရေးလွယ်ကူပါသည်။သို့ဖြစ်ပါ၍ဆေးဝါးလုံလောက်စွာချပေးစေလိုပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၁၀	ကောင်း	-	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)	၁	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၂၀	ကောင်း	-	√	√	
ကန်	-	-	-	-	-	
မြစ်/ချောင်း	-	-	-	-	-	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-	-	-	-	-	
အခြား	၁၁	-	-	-	-	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း(၁၁၀)တွင်းနှင့် အဝိစိတွင်း(တုံကင်) ၂၀တွင်းရှိသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေလုံလောက်မှုရှိပြီးသောက်သုံးရန်သင့်တော်ပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာ၏ရေသည်ရေဆီများသဖြင့်ကျန်းမာရေးအတွက်အဆင်မပြေပါ။တချို့ရေတွင်းများသည်အဝါရောင်ရှိပြီးဆီးကျောက်တည်ခြင်းရောဂါများဖြစ်ပွားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၄၂	အိမ်တိုင်းနီးပါးအသုံးပြုကြသည်
ကျင်းအိမ်သာ	-	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၁၄၂	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၃၅)အိမ်လုံး ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုကြပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးတက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	√		*မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့များ*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	√		*မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့/အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့/အပျိုခေါင်းအဖွဲ့များဦးဆောင်*

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		√	
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု		√	
၅	အခြား (ရှိလျှင်)		√	

ရင်းမြစ်... (၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာစီမွခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု၊ခေါင်းဆောင်မှုများအနည်းငယ်ရှိသည်။ဘာသာရေး၊သာရေး၊နာရေးကိစ္စရပ်များတွင်ဦးဆောင်သောအမျိုးသမီးကြီးများနှင့်အပျိုခေါင်းအဖွဲ့များရှိသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၂	ကောင်း	၂၀၁၅		√	
ချဉ်းကပ်လမ်း						
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၂		၂၀၁၅		√	၁.၅ မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်...**ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိ။ ။ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးမိုးတွင်းကာလတွင်သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား	၁၀×၁၅ ပေ	ကောင်း	၂၀၁၅	-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	-				
အခြား	(၂၀× ၇)ပေ အုတ်ခုံခံသစ် သားတံတား	ဆိုး	၂၀၁၁		

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နိုင်ငံတော်မှကျေးရွာချင်းဆက်တံတားကိုရှမ်းနီအများပိုင်ကုမ္ပဏီနှင့်တည် ဆောက်ပေးခဲ့ပြီးယခုအချိန်တွင်တံတားမှာဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်ပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) **ရေကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သဘော်

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၈၈	၁၈၀	၂၇	၃	-	၄၉

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် စက်ဘီး ၈၈ စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၁၈၀ စီး၊ထော်လာကျီ ၂၇ စီး၊ ကား(၃)စီး နှင့်နွားလှည်း(၄၉)စီး ရှိပြီး အများစုမှာတပိုင်တနိုင်သွားလာရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်ဆိုင်ကယ်ကိုအများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၃၀	ကောင်း	မရှိ
ဆိုလာစနစ်	၁၃၅	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၃	သင့်	မရှိ
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မဟာဓာတ်အားလိုင်းကိုအိမ်တိုင်းစေ့သွယ်ယူသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။ မီးပျက်သောအချိန်များတွင်ဆိုလာကိုအစားထိုးသုံးစွဲကြပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၂၂၅	၂၉	၈၂	၅၄	

- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သတင်းအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာနှင့်ပါတ်သက်၍ တယ်လီဖုန်း၂၂၅ လုံး၊ရေဒီယို ၂၉ လုံး တီဗွီ ၈၂လုံး ဂြိုလ်တုစလောင်း ၅၄ ခုရှိပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	သီးသန့်မရှိ၊တီဗွီရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ရှုကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်(အားလပ်ချိန်များ)
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဓမ္မစကူးလ်များတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားပစ္စည်းများ မရှိ၊အားကစားကွင်းမကောင်း
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မဖြစ်မနေပါဝင်ကြသည်
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	အားနည်းသည်
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအတွက်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ အားကစားနှင့်အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်းလက်လှမ်းမီမှုအားနည်းသည်။ စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်းလူငယ်များမှာမိမိအိမ်တွင်းရေး၏စီးပွားရေးတွင်အဓိကလုပ်ကိုင်နေရသောကြောင့်စာဖတ်ချိန်မရှိအားနည်းကာစာတတ်သူနည်းပါးလာခဲ့သည်။ဘာသာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်မူအတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာနှင့်အလှမ်းဝေးပါသည်
အခြား	

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ ခိုးမှုအနည်းငယ်ရှိသည် ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ဗဟုသုတနည်းပါးကြသည်။ရွာသားများလိုအပ်ပါက ရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်သော်လည်း အလှမ်းဝေးသောကြောင့်မှုခင်းဖြစ်ပွားပါကအချိန်မီမရောက်ရှိနိုင်ပေ။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	-	၂	၁	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ခိုးမှုနှင့်မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုအခြေအနေမှာ သာမန်အခြေအနေဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဝေးသောကြောင့် ညအချိန်အခါများ၊ လူသွားလူလာပြတ်သည့်အချိန်များတွင်ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပေါ်၌အကြမ်းဖက်လုယက်မှုများ ဖြစ်ပွားလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူ များလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ပြီးရောင်းချနိုင်သည်။ စပါးနှင့်မြေပဲ ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင်တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရ ကတ္တရာလမ်းတချို့၊မြေသားလမ်းတချို့ဖြစ်ပြီးမိုးတွင်းကာလတွင် သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်း သော်လည်းမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများအပများအပြားရှိပါသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထားသောလူ ထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါ။ ပြင်ပ ပုဂ္ဂလိ က ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်း မှုရှိပြီး၊ထို အထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆိုင်ရွက်မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ် ကိုင် ဆောင်ရွက် ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်း များဖြစ် စေ ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနတို့မှနည်းပညာများ ပေးပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင် တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက် များအတွက် ချိတ် ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်း မာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ် ရ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	သောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ဟိုပင်မြို့ဆေးရုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သွား ရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာ ပြီးကျေးရွာ၏လူနေမှုအဆင့်တန်းမြင့်မားစေပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိ ရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်အားပြိုင်မှုအချို့ ရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်းငယ်အားနည်း ကြောင်း တွေ့ ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ် မြေရိုင်း များထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ် မှုတိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်အကွာအဝေးတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနရှိသော်လည်းဆေးဝါးမလုံလောက်သောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်အခြားဒေသသို့(ဟိုပင်နှင့်မိုးညှင်းမြို့နယ်ဆေးရုံများသို့)သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိပေသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု**					
	ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း ကျေးရွာတွင်းတံတားမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊ • ဝန်တင်ယာဉ်ကြီးများဖြတ်ခြင်း	.သဲကျောက်သယ်ယူရန်ထော်လာကျီများရှိခြင်း၊လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း	• ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ခြင်း၊ • နည်းပညာမရှိခြင်း • ဦးဆောင်မည့်သူမရှိခြင်း • သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်း ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • နည်းပညာတောင်းခံတင်ပြခြင်း	- ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းနှင့်ကွန်ကရစ်တံတားအဆင့်မြင့်တင်ပေးခြင်း၊
	လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ရှိခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းချသူပေါများခြင်း	• မိုးညှင်းဆေးရုံတွင် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြတ်ရန်အခမဲ့ဆေးပေးခြင်း၊ • နန်းမားကျေးရွာ	• မူးယစ်ဆေးဝါး • ရောင်းသူများအားအရေးယူမှုနည်းခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးနေရာတွင်ဆေးဖြတ်ဆေးရုံဆောက်ပေးခြင်း	- မူးယစ်ဆေးဝါးကိုတိတိကျကျနှိမ်နှင်းရန် - ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် မူးယစ်ဆေးဖြတ်ရန်နေရာရှိခြင်း၊			
	• အရင်းအနှီးများမလုံလောက်ခြင်း	• ဆင်းရဲခြင်း • စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးများဆောင်ရွက်ရန် အရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုရှိခြင်း	• ငွေကြေးအရင်းအနှီးအလုံအလောက်ထုတ်ချေးပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းမရှိခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	- ကျေးရွာအားမြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချပေးခြင်း၊
	• စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်သဖြင့်အချိန်မီမစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေဦးစီးဌာနနှင့်ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနများရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်သဖြင့်စပါး အထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း	• ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	- ဆည်များဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ - စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာများပေးခြင်း
	• ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများမကောင်းခြင်း	• ချဉ်ကပ်မြောင်းများမရှိခြင်းနှင့်ကျောက်ချောလမ်းများအရည်အသွေးမပြည့်မီခြင်းတို့ကြောင့်	• ကျေးရွာလမ်းများကိုပုဂ္ဂိုလ်အလှူရှင်များကပြင်ဆင်ပေးနေခြင်းနှင့်ကားလုပ်သားအင်အားများစုစည်းပါဝင်မှုရှိနေခြင်း	• နည်းပညာအားနည်းခြင်းနှင့် လမ်းပြင်ရာတွင်သဲ၊ကျောက်များရရန်အတွက် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။	• သဲကျောက်များစုဆောင်းခြင်းလမ်းများကူးသန်းသွားလာသောကားကြီးများအားဝန်ချိန်သတ် မှတ်ထားရန်နှင့် ဥပဒေများထုတ်ပြန်ပေးရန်	- လမ်းများတည်ဆောက်ရာတွင်ခေတ်နှင့်လျော်ညီသောဆက်သွယ်ရေးလမ်းကိုအဆင်ပြေချေမွေ့အောင် လူထုနှင့်အစိုးရအင်ဂျင်နီယာများလက်တွဲညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						ည်။
	• အလုပ်လုပ်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်မှုအားနည်းခြင်း • တိုးတက်မှုလမ်းစဉ်များအား နည်းနေခြင်း	• ခေါင်းဆောင်ပြောဆိုသည်ကိုလက်ခံသောဝေလေ့ရှိနေခြင်း • လူအစွမ်းနှင့်လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပြသခွင့်၊ အသုံးချခွင့် မရှိသေးခြင်း	• ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည်ကိုသိရှိခြင်း • စုပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်သော အလေ့အထကို လေ့ကျင့်လုပ်ဆောင်ခြင်း	• အတိုက်အခံများရှိနေခြင်း • အမှားလုပ်ရပ်များ စိုးမိုးနေသဖြင့် အမှန်တရားများ ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့စည်း တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ရင်းနှီးမှုရရှိအောင် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း	- ယုံကြည်မှုများခံယူချက်များကွဲလွဲမှုများရှိနေသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နောက်ကျနေသည်ကို တွေ့ရှိနေရပါသည်။ သို့ပါကမာနများမရှိကြပဲ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။
၂	**လယ်သမားအုပ်စု**					
	• တိုးချဲ့မြေမရှိခြင်း • ငွေအရင်းအနှီးစိုက်ထုတ်နိုင်မှုအင် အားမရှိခြင်း	• နေရာအနှံ့ကန်ထရိုက်များနေရာယူနေခြင်းတို့ ကြောင့် ဖြစ်သည်။	• အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေသူများကို တိုးချဲ့လယ်ယာမြေတွင်နေရာချထားပေးရန် • တန်းတူညီတူအခွင့် အရေးပေးရန်	• လယ်ယာမြေစီမံကိန်းတွင်ငွေရှင်းကြေးရှင်းများအား ဦးစားပေးနေသည်ကိုတွေ့ရှိနေရပါသည်။	• အငြင်းပွားမှုမရှိအောင်ဆောင်ရွက်စီမံပေးသင့်ကြောင်းနှင့်လယ်သမားတို့၏ဘဝမြင့်တင်ပေးရန်မှာ မလွဲမကန် လိုအပ်ကြောင်း	○ ဆန်စပါးများကိုတင်ပို့ရောင်းချရာတွင်အသေးစားကုန်သည်များမှသာဝယ်ယူနေခြင်းကြောင့် လယ်သမားများအကျိုးခံစားမှုလွန်စွာနှောက်နှေးလျက်ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်စပါးဝယ်ရာ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						တွင်ကုန်သည်အကြီးစားနှင့်ပွဲရုံများရှိရန်လိုအပ်ပေသည်။
	• စပါးများစိုက်ပျိုးရာတွင်ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးစနစ်ကျင့်သုံးမှုမရှိပေ။ • စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်လုံလောက်မှုမရှိ သေး။	• မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်ခေတ်သစ်စိုက်ပျိုးနေသောစိုက်ပျိုးစနစ်များကိုလေ့လာမှုမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးပညာရှင်များအားစိုက်ကွင်းထဲသို့ကွင်းဆင်း၍ လယ်သမားများအားပညာပေးဟောပြောခြင်းများပြုလုပ်သင့်ပေသည်။	• လယ်သမားများသည်လေ့လာမှုအားနဲခြင်းနှင့် သမာရိုးကျစိုက်ပျိုးနည်းများကိုလက်ကိုင်စိုက်ပျိုးနေလျက်ရှိနေသည်။	• စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးရန်ယခုအချိန်တွင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။	○ အရည်အသွေးများကိုမြှင့်တင်ရာတွင်ပညာရှင်များလုံလောက်စွာမွေးဖွားပေးရန်စီမံကိန်းတစ်ရပ် အနေဖြင့်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
	• စိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက်ချေးငွေများအချိန်မီမရရှိခြင်း • လယ်ယာသုံးစရိတ်စခများစျေးကြီးနေခြင်း	• ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း • အချိန်မီမစိုက်ပျိုးနိုင် ခြင်းနှင့်စိုက်စရိတ်စခများစျေးကြီးနေပါသည်။	• အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီချေးငွေများထုတ်ချေးရန် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေများ ရရှိအောင်ဖန်တီးပေးရန်အနေးနှင့်အမြန်လိုအပ်ပါသည်။	• ချေးငွေများအချိန်မီမရောက်ရှိပေ။ • လယ်ယာထွက်သီးနှံများစျေးကွက်မရှိသဖြင့်လွန်စွာပင်အခက်ကြုံနေရပါသည်။	• ဘဏ်ချေးငွေများကိုလယ်သမားလက်ထဲသို့အချိန်မီရောက်ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်နေပါသည်။	○ လယ်ယာသုံးစက်နှင့်စက်ပစ္စည်းများကိုတွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက်လက်ရှိစျေးနှုန်းထက်ပို၍ လျော့ရန်မှာအထူးပင် လိုအပ်နေပါသေး သည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ဩဇာဖြင့်မအုပ်ချုပ်ပဲအာဏာနှင့်အုပ်ချုပ်မှုရှိနေ • ဘက်လိုက်မှုများ အသက်ရှင်နေခြင်း	• အခွင့်ထူးခံပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတ္တကြီးသူစိုးမိုးမှုများရှိနေပါသည်။	• လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်တွင် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိလာအောင် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အနေးနှင့် အမြန်လိုအပ်ပါသည်။	• ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့်အတွေ့အကြုံများမရှိခြင်း ဗဟုသုတ မရှိပေ။	• အုပ်ချုပ်ရေးသင်တန်းများပေးရာတွင် အားနဲ့နေခြင်းနှင့် ပြောင်းလဲမှုမရှိသေးခြင်း။	○ လူသားများ စည်းကမ်းလိုက်နာရန်အတွက်မှာ ဥပဒေသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေသဖြင့် ဥပဒေစိုးမိုးနိုင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာမှာအလွန်ပင်နောက်ကျနေသည်ကို ခံစားတွေ့မြင်နေရပါသည်။
	• ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့်လမ်းများ ဖောက်လုပ်ပေးရန် • ထုတ်ကုန်များလျင်မြန်စွာမရောက်နိုင်ခြင်း	• စပါးများရိတ်သိမ်းပြီးသော်လည်း ထုတ်ကုန်လမ်းမရှိသဖြင့် တောင်သူများ အခက်ကြုံနေရ ပါသည်။	• ကုန်သွယ်မှုလမ်းများရှိပါကဈေးကွက်သို့လျင်မြန်စွာရောက်ရှိလာနိုင်သည်။	• စိုက်ခင်းသို့သွားလာရန်လမ်းမရှိသဖြင့်စိုက်ပင်များ အောင်မြင်နိုင်မှု လျော့နည်းလာ နိုင်ပါ သည်။	• ပြည်သူများအခက်ကြုံတွေ့နေရသော ထုတ်ကုန်လမ်းများကိုဖောက်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။	○ စပါးတို့သည်လယ်သမားတို့၏ အသက်သွေးကြောများဖြစ်သဖြင့်ကူးလူးဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သော ကုန်ထုတ်လမ်းများအားသင်လျော်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာမရရှိမှု • စိုက်ပျိုးမြေဆီကုန်ခမ်းမှု • သဘာဝမြေဩဇာလုံလောက်စွာမရရှိခြင်း	• လယ်ရေသွင်းကျေးထိုင်မြောင်းများ ပျောက်ကွယ်ခြင်းနှင့် တိမ်ကောမှုများ ရှိနေပါသည်။	• ဆည်မြောင်းများကိုရေစီးရေလာကောင်းအောင်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သဘာဝမြေဩဇာများကို အသင့်အတင့် ကျွေးရန်	• စိုက်ပျိုးရေများအတွက်လုံလောက်စွာမရရှိခြင်းသဘာဝမြေဩဇာများ ကျွေးရာမှာ အားနည်းလာခြင်းနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာများကိုမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• ဆည်မြောင်းများကိုပြုပြင်ရန်မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ရရှိလာအောင်ဖန်တီးပေးရန်ခေတ်နှင့်လျော်ညီသော စိုက်ပျိုးစနစ်များကို သင်ကြားပေးရန် လိုပါသည်။	○ နှစ်ကာလများစွာပျက်စီးလာသောဆည်မြောင်းများကိုစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများကို အရည်အသွေးပြည့်မီအောင်စိစစ်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။
၃	**လူငယ်အုပ်စု**					
	• ခရီးသွားလာမှုများခြင်း • လုပ်အားခအပြည့်အဝမရရှိခြင်း	• မိသားစုဝမ်းစာမဖူလုံ၍ခရီးများထွက်ပြီးငွေရှာရခြင်း • နေဝင်မိုးချုပ်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရခြင်း	• နေ့စားလုပ်ခများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • အလုပ်လုပ်ချိန်များ သတ်မှတ်ခြင်း	• အလုပ်လုပ်ရန်အတွက်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရန် အခက်အခဲရှိခြင်း • လုပ်အားခအပြည့်အဝမရရှိခြင်း	• အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားပြေလည်မှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	–မိမိကျေးရွာတွင် အလုပ်ရှာထွက်သောလူငယ်များလုပ်အားယိုစီးမှုများသဖြင့် မိမိကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်နည်းဗျူဟာများကို အစိုးရဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်
	• ပညာတတ်များထွက်ပေါ်လာခြင်း	• မိမိကျေးရွာတွင်ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လူမှုရေးကဏ္ဍ	• လူငယ်များအားဦးဆောင်နိုင်	• လူငယ်များသည်ပညာ	–ပေါင်းစည်းညှိနှိုင်းတိုင်ပင်တတ်သောနည်းစနစ်နှင့်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• လူမှုရေးကဏ္ဍများ ပါဝင်မှုခြင်း	စေလိုသောဆန္ဒရှိခြင်း	များလူငယ်များ ပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း	သော အရည်အချင်း များရှိလာအောင်	အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်များကိုကောင်းစွာအသုံးချနိုင်ခြင်း	လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအားနားလည်တတ်ကျွမ်းမှုရှိစေရန်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ထားရှိခြင်း
	• အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း • အချိန်ဖြုန်းနေမှုများနေခြင်း	• စက်ရုံအလုပ်ရုံများနှင့်ပုဂ္ဂိလလုပ်ငန်းရှင်များမရှိမှုနှင့်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန်ရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်	• လူငယ်များအားအလုပ်အကိုင်များရရှိအောင်ဖန် တီးမပေးနိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသများတွင်လူငယ်အလုပ်အကိုင်များရရှိအောင်စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက်သင့်သည်။	–မြို့ပြများတွင်အလုပ်အကိုင်ပေါများပြီးကျေးလက်နေပြည်သူများအလုပ်အကိုင်မရှိသဖြင့်မြို့ပြများကဲ့သို့ကျေးလက်တွင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တည်ဆောက်ပေးသင့်သည်။
	• အားကစားစည်းကမ်းလိုက်နာမှုမရှိခြင်း	• အားကစားနှင့်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများလုံလောက်မှုမရှိ	• အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများလုံလောက်စွာထားရမည်	• လေ့ကျင့်မှုအားနဲခြင်း၊စည်းကမ်းလိုက်နာမှုအားနဲခြင်း၊စနစ်တကျလိုက်နာမှုမရှိ	လူငယ်များအား အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများလုံလောက်အောင်ထားရှိပြီးစည်းကမ်း	–အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီတတ်သော စိတ်ဓာတ်များရရှိလာအောင် သင်ကြားရန်လိုအပ်ပါသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					တကျရှိလာအောင် သင်ကြားပေးခြင်း	
	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	• မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း • ပတ်ဝန်းကျင်အားမလေးစားခြင်း	အလုပ်အကိုင်များရှားပါးခြင်းနှင့်မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင်မူးယစ်ဆေးါးရောင်းသူများပေါသဖြင့်အလွယ်တကူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	မူယစ်ဆေးဝါးကင်းစင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးပါကလူငယ်တို့၏ဘဝသာယာသည်သာမကလူငယ်တို့နှင့်သက်ဆိုင်သောမိသားစုပါစိတ်ချမ်းသာရခြင်း	• ဥပဒေစိုးမိုးမှုမရှိသေးခြင်းလဘ်ပေးလဘ်ယူမှုများအသက်ဝင်နေခြင်း	• လက်ရှိခေတ်စားနေသောမူးယစ်ဆေးဝါးများကိုအမြစ်ပြုတ်အောင်ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူငယ်များကို အလုပ်အကိုင်များရရှိအောင် ဖန်တီးဆောင်ရွက်	– လူငယ်တို့၏အားလပ်ချိန်တွင်မူးယစ်ဆေးဝါးများဝင်ရောက်လာပြီးထိုအားလပ်သည့် အချိန်တွင်လူငယ်များအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့်လူငယ်တို့၏ဘဝသည်ထွန်းတောက်လာပါလိမ့်မည်။
	• ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများပျောက်ကွယ်လုနီးပါးရှိလာခြင်း • စည်းကမ်းလိုက်နာမှုအားနဲခြင်း	အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုများကိုမိမိတို့နိုင်ငံအနေနှင့်မကာကွယ်နိုင်သည့်အပြင် ထိုယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်တွင်လူငယ်များအားအသုံးချခံနေရခြင်း	မိမိတို့ကိုးကွယ်ယုံကြည်သောယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများကိုကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	• မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်းမရှိသောယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့မှမတားဆီးနိုင်ခြင်း၊အလေးမထားခြင်းမျက်ကွယ်ပြုနေခြင်း	• သိမ်ကောပျောက်ကွယ်လုနီးပါးဖြစ်နေသောမြန်မာယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဘာသာတရားများကိုနေရာဒေသ အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်	– မြန်မာ့ဓလေ့၊အစဉ်အလာနှင့်မကိုက်ညီသောယဉ်ကျေးမှု၊ဘာသာများကိုမိမိတိုင်းရင်းသူတိုင်းရင်းသားများမကျင့်သုံးစေရန် လိုအပ်သောစည်းမျဉ်စည်းကမ်းများချမှတ်ပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					အတွက်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	
၄	**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု**					
	• မိမိဒေသတွင်အလုပ်များရှားပါးခြင်း	• အလုပ်အကိုင်များရှားပါးမှုတို့ကြောင့် ဝင်ငွေရလုပ်ကိုင်နိုင်သောပွဲရုံ၊စက်ရုံနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များမရှိခြင်း	• ရာသီအလိုက်နေ့စားခရရှိနိုင်သောလယ်ယာလုပ်ငန်းများရှိနေခြင်း	• ရရှိလာသောလုပ်အားခသည်မိသားစုဝမ်းစာကိုပြေလည်မှုရှိအောင်ဖန်တီးမပေးနိုင်ခြင်း	• ကုန်စျေးနှုန်းများလျော့ချပေးခြင်း လုပ်ခစျေးများမြှင့်တင်ပေးခြင်းပင်လွန်စွာပင်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနည်းပါးလာနိုင် ခြင်း	ခရီးထွက်၍အလုပ်များရှာဖွေခြင်းသည်မိမိ မိသားစုအရေးကိုစောင့်ရှောက်မှုအားနည်းနေသဖြင့် ငွေစု၊ ငွေချေးစနစ်များ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ပေးရန်
	• စျေးရောင်းစျေးဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း • ကုန်ကြမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်မလွယ်ကူခြင်း	• ပညာရေးနှင့်အသုံးစရိတ်များကိုပြေလည်ဖန်တီးရခြင်း	• ဒေသတွင်တောထွက်ရောင်းချစရာများထွက်ရှိနေခြင်း	• ငြိမ်းချမ်းရေးမရရှိမှုကြောင့်ရောင်းချရန်အထွက်ကုန်စည်များမရရှိခြင်း	• စျေးရောင်းစျေးဝယ်ဖြင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေရသဖြင့်အစားထိုးလုပ်ငန်းများဖန်တီးထားရှိခြင်း	စျေးရောင်းစျေးဝယ်များပြုလုပ်ရာတွင်စျေးတန်းနှင့် စျေးနေရာများပေးခြင်းဖြင့် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေများ ရရှိစေသည့်အပြင်စည်းကမ်းလိုက်နာမှုရှိ သင့်ပါသည်။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ခြင်း • ဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း	• ခရီးထွက်၍ဝင်ငွေရှာဖွေရာဒေသတွင်ခြင်နှင့် မသန့်ရှင်းခြင်း	• ခရီးသွားလာရာတစ်လျှောက်တွင် ခြင်ထောင်နှင့်ဆေးများယူဆောင်ခြင်း	• အလုပ်လုပ်ရာဒေသတွင်ကျန်းမာရေးအတွက်ကုသရန်ဆေးနှင့်ဆေးခန်းများမရှိခြင်း	• ရောဂါလက္ခဏာများပေါ်ပေါက်ပါက နီးစပ်ရာဆေးပေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်၍ဆေးကုသမှုခံယူခြင်း	အခွန်ဘဏ္ဍာများကောက်ခံရရှိသောစီးပွားလုပ်ငန်းနေရာ ဒေသများတွင်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးရန်
	• အလုပ်လုပ်ကိုင်ချိန် ထက်ပို၍လုပ်ဆောင်ရခြင်း • အလုပ်သမားလူတန်းစားဟူသမျှအနှိမ်ခံနေရခြင်း	• အလုပ်ရှားပါးမှုကြောင့်လုပ်ငန်းရှင်၏ သဘောကျလုပ်ဆောင် ပေးရခြင်း	• အလုပ်ချိန်ထက်ပို သောအချိန်များကို လုပ်ခများပိုပေးရန်	• လုပ်ငန်းကိုအကြောင်းပြု၍အခွင့်အရေးယူသော လုပ်ငန်းရှင်များရှိနေခြင်း	• အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားများသည်သဘောထားများကွဲလွဲမှုမရှိအောင် ညှိနှိုင်းရန် လိုအပ်နေခြင်း	လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် အလုပ်ချိန်များကိုသတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်နေခြင်း
၅	**အမျိုးသမီးအုပ်စု**					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ဆီးချို • သွေးတိုး	• ဓာတုဆိုးဆေးပါသောစားသောက်ကုန်များစားသုံးခြင်းနှင့် သဘာဝအသီးအနှံများရှားပါးလာခြင်း	• ရောဂါဖြစ်မှုကုသသည်ထက်မဖြစ်ခင်ကုသည်ကပိုမိုထိရောက်သည်သို့ပါ၍ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံနပါမည်	• အန္တရာယ်ဖြစ်စေသောစားသုံးကုန်များကိုမတားဆီးနိုင်ခြင်း	• ကျန်းမာရေးအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်စေသောစိုက်ပျိုးရေးသုံးဆေးနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာများကိုတားဆီးပိတ်ပင်ခြင်းများပြုလုပ်ရန်	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးရန် ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သောရောဂါများကိုကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် နှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံခြင်း
	• သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းခြင်း	• ရေစစ်ရေကန်များမရှိခြင်း	• သောက်သုံးရေများကိုကျန်းမာရေးနှင့်အညီပြုလုပ်ရန် အသိပညာများပေးရမည်။	• ကျေးလက်တောရွာတို့တွင်အတွေ့အကြုံနှင့်အသိပညာများနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။	• သောက်ရေသုံးရေတို့ကိုရေစစ်၊ရေကန်များပြုလုပ်ရမည်။	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးရန်ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သောရောဂါများကိုကြိုတင်ကကွယ်နိုင်ရန်နှိုးဆော်ခြင်းနှင့်ကာကွယ်ဆေးများထိုးနှံခြင်း
	• အမျိုးသမီးများစုစည်းမှုမရှိခြင်း • ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်ရှိခြင်း	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးပွင့်လင်းမြင်သာအောင်ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း • အတွေးအခေါ်နည်း	• စုပေါင်းဆောင်ရွက်လိုကြသည်။ • ဘက်လိုက်မှုမရှိခြင်းကိုလိုလားကြသည်။	• ဂုဏ်ထုဂုဏ်ပြိုင်ရှိနေခြင်း • မာနထားရှိခြင်းနှင့်ကိုယ့်ကိုကိုယ် အထင်ကြီးခြင်း	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးနားလည်မှုပေးခြင်း • မှန်ကန်သောနည်းလမ်းများကို ချမှတ်ပေးခြင်း	အသိဉာဏ်ပညာနည်းသောကျေးလက်ဒေသရှိအမျိုးသမီးများကိုဉာဏ်အလင်းပေါက်မြောက်မှုရှိအောင်စာပေဟောပြောပွဲများနှင့်ဗဟုသု

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		သဖြင့်လူကြီးများကလည်း စည်းလုံးဆောင် ရွက်ပေးနိုင်မှုမရှိခြင်း				တများကို ရရှိလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။
	• အင်အားပြိုင်ခြင်း • ဦးဆောင်ဦးရွက်မှုနည်းခြင်း	• ဦးဆောင်မှုတွင် အားနည်းခြင်းခေါင်းဆောင်ကောင်းလိုအပ်ခြင်း • ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း	• ခေါင်းဆောင်ကောင်းကိုတင်မြောက်လိုကြသည်။ • အဆင့်အတန်းခွဲခြား ဆက်ဆံမှုကိုမလိုလားခြင်း	• တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အင်အားပြိုင်နေခြင်းထက်ပါတီစွဲနေသောလူအဖွဲ့အစည်းများရှိနေခြင်း	• ပါတီကွဲသော်လည်း ကျေးရွာရှိလူထုများမကွဲပြားသွားအောင် ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် အကျင့်စာရိတ္တများထိန်းသိမ်းရန် လိုခြင်း	လူထုအကျိုးတော်ဆောင် ခေါင်းဆောင်များသည်ဘက်လိုက်မှုမရှိအောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လတ်ပေးလတ်ယူမှုများမရှိအောင်ထက်ကင်းကင်းရှင်းရှင်းဆောင်ရွက်ရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက စာထားကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊